

OTÁZKY K SZZ SPECIALIZACE STUDIUM RANÉHO DĚTSTVÍ (NMGR.)

1. Historie a vývoj rané péče v českých zemích v evropském kontextu. *Veřejné instituce pro nejmenší. Vznik pečovatelských zařízení v 19. století a jejich zaměření.*
2. Raná péče jako problém zdravotní, sociální a vzdělávací politiky. Současné trendy, přednosti a úskalí. *Naplnování práv dítěte a utváření optimálních podmínek pro uplatnění jeho schopností.*
3. Metody a formy sociální, výchovné a zdravotní pomoci rodinám s malými dětmi. *Opatření na podporu rodin s dětmi raného a mladšího předškolního věku.*
4. Institucionální péče o děti v raném věku a její organizační a legislativní zázemí. *Přehled současné nabídky péče v zařízeních pro děti mladší 3 let financovaných z veřejných i soukromých zdrojů.*
5. Modely rané péče ve vybraných evropských zemích. *Rodinná politika EU (Barcelonské cíle), doporučená hlediska pro posouzení kvality péče.*
6. Porodní a postnatální období ve vztahu ke kvalitě přijetí dítěte. *Poporodní péče jako faktor podporující adaptaci. Mateřská senzitivní perioda. Synchronní raná interakce a vrozená prosociální výbava dítěte.*

7. Předčasné porody – důvody, rizika pro tyto děti. *Děti předčasně narozené, oslabené – biologická a sociální rizika a jejich prognóza. Péče rodičů podporující adaptaci dítěte a jeho adekvátní vývoj.*
8. Socioemocionální vývoj dítěte – intuitivní a záměrné reagování matky na projev dítěte v prvním půlroce života. *Počátky separace, její projevy a reagování matky. SeparáčnÍ úzkost. Úskalí kojeneckého období pro vývoji a výchovném reagování.*
9. Proces postupné separace a autonomie v 1. – 3. roce. *Problémy začleňování dítěte do soužití v rodině a mimo ní. Vztah k vrstevníkům a k okolnímu světu. Osobnostní charakteristiky a rozdíly mezi dětmi.*
10. ZránÍ a učení v období 1. – 3. roku. Základní oblasti rozvoje, osvojování a sebeuvědomování (*motorika, řeč, sociální interakce*). *Vývojový negativismus, vzdor jako podstata, výchovné reagování na dovednosti a projevy chování dítěte.*
11. Vývoj experimentace, sociálních aktivit a hrových interakcí v kojeneckém věku (přesah i do 18 měsíců). *Jejich projevy a přínos pro dítě a rodiče.*
12. Specifika hrových činností v batolecím věku – přínos pro dítě. Dítě jako objevitel a rodič se osobnost. *Pozice rodiče, vrstevníka, sourozence, volba předmětů, hraček a materiálů.*
13. Období kolem 3. roku – charakteristické rysy socializace – osobnostní, generové, sociální dovednosti. *Potřeby vztahů s vrstevníky, specifika individuálních a skupinových aktivit. Vhodné přístupy a stimulační vychovatele.*
14. Možnosti podpory raného dítěte se speciálními potřebami. *Formy rané intervence, spolupráce rodiny s institucemi, formy poskytovaných služeb, formy spolupráce.*
15. Úloha rodičovské péče ve vývoji dítěte raného věku. *Chování rodiny vůči dítěti, stimulační řeči, respektování potřeb dítěte.*
16. Vnitřní struktura rodiny, význam a funkce rodiny vzhledem k dítěti raného věku. *Vývojový cyklus rodiny, kategorizace rodin z hlediska funkčnosti, poradenství pro rodiny, výchovné styly v rodině, legislativní podpora rodin.*
17. Problémy ve vývoji a chování dětí raného věku. *Individuální rozdíly v potřebách dětí, dětské úzkosti, plačtivost, problémy s udržováním čistoty, osamostatňování dítěte, nemocnost a hospitalizace.*
18. Proměny současné rodiny vzhledem k dítěti raného věku. *Socioekonomický status rodiny, aktuální problémy, vliv struktury rodiny na socializaci dítěte, dvoukariérové manželství.*